

INGLIZ TILI DARSLARIDA KREATIV FIKRLASH KO‘NIKMALARINI
SHAKLLANTIRISH DOLZARB PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA

Baxriddinov Azizbek Xayrullo o‘g‘li

NamDU tayanch doktoranti

Email: azizbekbaxriddinov834@gmail.com

Annotatsiya: *ushbu maqolada kreativ fikrlashning ta’lim jarayonidagi ahamiyati, muammo va vaziyatlarga noyob va innovatsion yondashuvlarga to‘xtalib o‘tilgan. Shuningdek, kreativ fikrlashning boshlang‘ich ta’limdagi o‘quvchilar uchun til ko‘nikmalarini shakllantirishdagi ahamiyati ham yoritilgan. Kreativ fikrlash orqali o‘quvchilar o‘z muammolarini yechish ko‘nikmalarini rivojlantiradi, innovatsion yondashish va moslashuvchanlikni kuchaytiradi hamda tanqidiy fikrlashni rag‘batlantiradi. Xususan, ushbu maqolada ijodiy fikrlashning ta’rifi va qo‘llanilishini keltirib o‘tilgan, shuningdek uning mohiyatini tushunishga yordam beradigan asosiy xulosalarni taqdim etilgan.*

Kalit so‘zlar: *kreativ fikrlash, innovatsion yondashuv, tanqidiy fikrlash, muammoga yechim topish, mustaqil fikrlash, moslashuvchanlik*

Annotation: *This article discusses the importance of creative thinking in the educational process, focusing on unique and innovative approaches to problems and situations. It also highlights the significance of creative thinking in developing language skills among primary school students. Through creative thinking, learners improve their problem-solving abilities, enhance innovation and adaptability, and foster critical thinking. In particular, the article presents the definition and applications of creative thinking, as well as provides key conclusions that help to understand its essence.*

Keywords: *creative thinking, innovative approach, critical thinking, problem solving, independent thinking, adaptability*

Bugungi kunda, kreativ fikrlash va moslashuvchanlikni rivojlantirish tez o‘zgarayotgan muhitida juda muhim hisoblanadi. Shuningdek, ushbu jarayon o‘zgarishlarni qabul qiladigan va kreativ fikrlashni rag‘batlantiradigan tafakkurni talab qiladi. Kreativ fikrlash- bu odatiy qoliplardan tashqarida fikrlash va innovatsion g‘oyalar hamda yechimlarni yarata olish qobiliyatidir. U an’anaviy fikrlash usullaridan voz kechib, yangi imkoniyatlarni yaratishni o‘z ichiga oladi. Kreativ fikrlashchilar bir-biriga bog‘liq bo‘lmagan tushunchalar o‘rtasida bog‘liqlikni ko‘ra olish va noodatiy tarzda fikrlash qobiliyati bilan ajralib turadi. Ular ochiq fikrli, qiziquvchan va tavakkal qilishga tayyor bo‘ladilar. Ushbu yondashuvlarni boshlang‘ich ta’lim davridanoq boshlash til ko‘nikmalarini shakllantirishga ko‘maklashadi. Ingliz tili dars jarayonlarida nutq ko‘nikmalarida, xususan, fikrini erkin va aniq bayon eta oladilar.

Kreativ fikrlashchilarni boshqalardan ajratib turadigan bir qator muhim xususiyatlari quyidagilardan iborat:

Ochiq fikrlilik: Kreativ fikrlovchilar yangi g‘oya va qarashlarga ochiq bo‘lib, noodatiy yechimlarni izlashga imkon beradi.

Qiziquvchanlik: Ular tabiatan qiziquvchan bo‘lib, yangi ma‘lumot va tajribalarni izlashga intiladilar.

Moslashuvchanlik: kreativ fikrlovchilar fikrlashda moslashuvchan bo‘lib, muammolarga duch kelganda o‘z yondashuvlarini oson o‘zgartira oladilar.

Tavakkalchilik: Ular tavakkal qilishdan qo‘rqmaydi va noaniqlikni qabul qiladi, chunki muvaffaqiyatsizlik ham kreativlik jarayonning muhim qismi ekanligini tushunadi.

Qat‘iyatlilik: Ijodiy fikrlovchilar qat‘iyatli bo‘lib, o‘z g‘oyalarni amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan vaqt va mehnatni sarflashga tayyor bo‘ladi.

Bog‘lanmagan g‘oyalarni bog‘lash qobiliyati: Ular bir-biriga aloqasi yo‘qdek tuyulgan tushunchalar o‘rtasida bog‘liqlikni topa oladi, bu esa innovatsion g‘oyalar yaratishga yordam beradi.

Ushbu xususiyatlar birgalikda kreativ fikrlovchilarning o‘ziga xos tafakkurini shakllantiradi va ularga muammo hamda vaziyatlarga ijodiy va innovatsion yondashish imkonini beradi.

Kreativ fikrlash jarayoni innovatsion g‘oyalarni yaratish va rivojlantirishning tizimli yondashuvidir. U bir necha bosqichlardan iborat:

G‘oyalarni yaratish: Bu boshlang‘ich bosqich bo‘lib, unda g‘oyalar ilgari suriladi va muhokama qilinadi. Bu bosqich noodatiy fikrlash va yangi yechimlarni ko‘rib chiqishni rag‘batlantiradi.

G‘oyalarni baholash: G‘oyalar yaratilgandan so‘ng, ularning amalga oshirish imkoniyati va samaradorligi baholanadi. Bu bosqich har bir g‘oyaning amaliy ahamiyati va ta‘sirini tahlil qilishni o‘z ichiga oladi.

G‘oyalarni rivojlantirish: Eng istiqbolli g‘oyalar tanlab olinib, yanada takomillashtiriladi. Bu bosqichda g‘oyalar batafsil reja shaklida rivojlantiriladi.

Amalga oshirish: Yakuniy bosqichda tanlangan g‘oyalar hayotga tatbiq etiladi va natijalar kuzatiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1.Ken Robinson. Out of Our Minds: Learning to be Creative. – Oxford: Capstone Publishing, 2011.

2.Jeremy Harmer. How to Teach English. – Harlow: Longman, 2007.

3.Jack C. Richards. Communicative Language Teaching Today. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006.

3.H. Douglas Brown. Principles of Language Learning and Teaching. – New York: Pearson Education, 2000.

4.Nodira Egamberdiyeva. Pedagogik mahorat. – Toshkent: Fan, 2009.

5.Bakhrom Khodjaev. Umumiy pedagogika. – Toshkent: Tafakkur, 2011.